

Taalproef voor kleuters: er blijven veel vragen

Vanaf 1 september 2010 kunnen alleen kinderen die regelmatig naar de kleuterklas gegaan zijn in een Nederlandstalige school rechtstreeks naar het eerste leerjaar. Zoniet moet het kind eerst slagen voor een taalproef die afgenomen wordt door een centrum voor leerlingenbegeleiding. Het Vlaams Parlement keurde een jaar geleden een decreet goed dat deze extra voorwaarde oplegt voor de overgang naar het lager onderwijs. Concreet moeten kinderen geboren in 2004 in schooljaar 2009-2010 minstens 220 halve dagen naar een Nederlandstalige kleuterklas gegaan zijn. OVSG blijft bedenkingen hebben bij de zin van een proef die enkel een momentopname maakt van de kleuter.

Heeft de zwakke leerling hier baat bij?

Uiteraard zijn we het eens met de intenties van het decreet. Alle kinderen moeten voldoende Nederlands kennen om op een succesvolle manier in het eerste leerjaar te kunnen starten. De leerlingen die dreigen te mislukken in deze proef, zijn echter de zwaksten. Als zij niet slagen, worden ze gewoonweg terug verwezen naar de kleuterklas. Er wordt van uitgegaan dat een extra jaar in de derde kleuterklas hen wel voldoende Nederlands zal bijbrengen hoewel we uit ervaring weten dat een specifieke, doelgerichte ondersteuning meer loont. Bovendien is de test een momentopname. Eigenlijk zou zo'n taalproef deel moeten uitmaken van een bredere evaluatie die een volledig beeld geeft van de taalvaardigheid van de kleuter.

Verantwoordelijkheid van de ouders

We zijn het ermee eens dat ouders gesensibiliseerd moeten worden om hun kleuters regelmatig naar de kleuterschool te brengen. Ze moeten hiervoor hun verantwoordelijkheid opnemen. Toch willen we erop wijzen dat de ouders van leerlingen die onvoldoende Nederlands kennen, ook zelf meestal moeite hebben met de taal. Uit onze ervaringen in het veld en uit gesprekken van schoolteams met tolken blijkt dat deze ouders ook in hun moedertaal taalarm zijn en soms analfabeet. Het zijn nu precies die ouders die zelf een aanvraag moeten doen bij de centra voor leerlingenbegeleiding om hun kind op Nederlands te laten toetsen. Zelfs indien zij gesteund worden door Minderhedenfora, wordt toch erg veel van hen verwacht.

Complexiteit

De inschrijvingen in de grote steden zijn de laatste weken niet onopgemerkt voorbijgegaan. Bovenop de kinderziekten van de elektronische inschrijvingen en het ongenoegen hierover van veel ouders, komt nu nog eens de taaltoets. De taaltoets kan pas vanaf 1 juni 2010 afgenomen worden. Kinderen die al ingeschreven zijn, maar mogelijk niet slagen, kunnen toch niet naar de eerste klas. Kinderen op de wachtlijst kunnen dan hun plaats innemen. Hoedanook kan dit weer gevolgen hebben voor de capaciteit, zowel van de lagere scholen als van de kleuterscholen ... Voor directeurs wordt de situatie hoe langer hoe complexer. Wanneer zullen zij werkelijk weten hoeveel leerlingen er in het eerste leerjaar zitten?

Workload centra voor leerlingenbegeleiding

Tussen 1 juni en het einde van het schooljaar en in het begin van het nieuwe schooljaar krijgen medewerkers van de centra voor leerlingenbegeleiding een nieuwe opdracht waarvan ze de omvang op dit moment niet kunnen inschatten. Over hoeveel leerlingen zal het gaan? Hoeveel tijd zal dit kosten? Zeker in de steden kan het aantal leerlingen dat getoetst moet worden, behoorlijk oplopen. In elk geval moet het toetsen van deze kleuters de tijd krijgen die het verdient. Het gaat tenslotte om de zwakste leerlingen en zij verdienen het dat zorgvuldig met hen wordt omgegaan. Bovendien hebben we vragen bij het toevertrouwen van deze opdracht aan de centra voor leerlingenbegeleiding omdat optreden bij een sanctionerende taalproef niet spoort met de deontologie van het CLB.

Brussel, 25 maart 2010